

Vas Megyei SZC Puskás Tivadar Szakképző iskola és Kollégium

Berzsenyi Dániel Kollégiumi Intézményegységének

Pedagógiai Programja

1. Bevezetés:

Jogi alapok

Pedagógiai Programunk jogi környezetét az alábbi törvények és rendelkezések különösen szabályozzák:

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről,
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról,
- 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről (a továbbiakban Sztv.),
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 12/2020. (II.7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról (a továbbiakban Szkr.),
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről,
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról,
- 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról

A Pedagógiai Program összeállításánál a törvényi háttérén kívül alapul vett főbb szempontok: fenntartói és iskolai elvárások, tradíciók, partneri igények.

A pedagógiai program készítésénél figyelembe vettük az emberi jogok egyetemes nyilatkozatának és a gyermeki jogok chartájának általános irányelveit.

Az alapprogram meghatározza és kijelöli a kollégiumi szakmai pedagógiai tevékenység fő területeit, a szakmai fejlesztés irányait.

Az alapprogram tartalmi iránymutatásként szolgál a kollégiumok pedagógiai programjának elkészítéséhez úgy, hogy egyidejűleg tág teret enged a szakmai önállóságuknak.

Az alapprogram a Nat fejlesztési feladatait, az iskolai nevelés-oktatás közös értékeit figyelembe véve, valamint alapvető céljaihoz igazodva meghatározza a kollégiumi nevelés céljait és feladatait, alapelveit, általános kereteit, a működéssel és a kollégiumi élet szervezésével kapcsolatos feltételeket, elvárásokat. Az alapprogram a kollégiumokat érintő, az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés egységes kritériumok szerinti megvalósításának kollégiumi alapidokumentuma is.

Az alapprogram azokra a magyar és európai pedagógiai értékekre, kollégiumi hagyományokra, tapasztalatokra épít, amelyek megalapozták a jelenlegi magyarországi kollégiumi nevelést, különös tekintettel a humanista, a nemzeti, a közösségi értékekre, a tudás- és kultúráközvetítésben, a tehetséges tanulók kiválasztásában és gondozásában, a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének elősegítésében, az esélykülönbségek csökkentésében elért eddigi eredményekre.

2. Kollégium története, jövőképe

A bemutatásra kerülő pedagógiai program tartalmazza a tantestület, a közalkalmazotti közösség, a diákönkormányzat közösen megfogalmazott kollégiumfejlesztési koncepcióját, a tervfelépítés módszerével.

Kollégiumunk arculatának kialakítását 1987-től kezdtük el. Jelenleg 10 iskola tanulóit fogadjuk, azonban ez a szám évről-évre változhat. Legnagyobb létszámmal a Centrum, valamint a „Művészeti” diákjai vannak jelen.

8 tanulócsoporthat működik, 4 fiú és 4 lány tanulócsoporthat. Az éjszakai ügyeletet a nevelők látják el, mindkét nem esetében.

Az iskolákkal személyes és korrekt elmélyült együttműködés alakult ki. Kialakultak fő pedagógiai stratégiai céljaink, koncepcionális elemei működnek, figyelembe véve a közoktatáspolitikai koncepciójában bekövetkező esetleges változásokat.

Az elmúlt évek nagy kihívása a kollégium felújítása, karbantartása melyre a költségvetés minden évben kevesebbet, biztosít Így intézményünk, önálló gazdálkodás nélkül még sérülékenyebb.

Az elkövetkezendő évek tervezésénél változatlanul keresni kell a lehetőségeket forrásbővítésre.

A kollégiumban lakó tanulók, a jogszabályok által meghatározott szervezeti keretek között, a kollégium hagyományainak, a kollégium erkölcsi, érzelmi és szociális védelme alatt élik iskolás éveiket.

A kollégium egyik közvetlen partnere a család a másik az iskola (iskolák).

A kollégiumpedagógia a családi, iskolai és a bentlakásos nevelés sajátos jellemzőit tartalmazó, azt összesítő pedagógia.

A kollégiumi nevelésben egyaránt hangsúlyos szerepet kap az egyéni képességek kibontakoztatásának támogatása, a fiatalok testi, lelki, szociális fejlődésének segítése. Törekszünk a családból hozott értékek megerősítésére és fejlesztésére.

Kollégiumunk biztosítja az iskolai követelmények teljesítésére való felkészülést, a tehetség-gondozást, a felzárkóztatást, felkészítést és fejlesztést.

Segítjük a tanulók pályaválasztását, továbbtanulását, szakmatanulásait, jövőjük alapozását.

Kollégiumunk hagyományrendszerével, foglalkozásaival, tevékenységeivel, a szabadidő szervezésének változatos módjaival hozzájárul az itt eltöltött idő hasznos és örömteli megéléséhez.

Követendő életviteli mintákkal, példákkal lehetővé tesszük, hogy tanulóink érdeklődésüknek, képességüknek, pályairányultságuknak, szakmaválasztásuknak és tehetségüknek megfelelően tanulhassanak, készülhessenek önálló életükre.

Kollégiumi nevelésünk és oktatásunk: az önismeretre, közösségi kapcsolatok kialakítására, a szociális képességek fejlesztésére, az egyénileg hatékony tanulási módszerek elsajátítására, a fenntartandó életviteli hatások kialakítására, a tágabb természeti, társadalmi környezetért érzett felelősségre nevelés

A középiskolás korosztály érzékeny minden őt ért érzelmi és értelmi hatásra. E hatások feldolgozásában a kollégistáknak a család mellett – esetenként helyette – a kollégiumi közösségnek kell segítséget nyújtani.

A Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramja meghatározza a kollégiumi nevelés alapelveit, társadalmi szerveit, nevelési feladatok hatékony ellátását, a kollégiumi nevelés egész tevékenységrendszerét. Erre épül kollégiumunk pedagógiai programja.

3. Preambulum

Kollégiumunk, a Szombathelyi Műszaki Szakképző Iskola egyik telephelye, Berzsenyi Dániel Kollégium néven.

Koedukált kollégium, 250 tanuló elhelyezését biztosítja. Szervezetileg a nevezett iskolához tartozó, de több iskola tanulóit fogadó és ellátó kollégium.

A központi intézménytől különálló épületben, szakmai tekintetben önálló szervezeti egység, mely a kollégiumra vonatkozó kérdések esetében a nevelőtestület jogkörét, a kollégiumban foglalkoztatott pedagógusok közössége gyakorolja. Ugyanez a szakmai önállóság illeti meg a kollégista tanulók tanulóközösségeit és diákönkormányzatát.

A kollégium középfokú iskolai tanulói részére nyújt biztos háttérrel az eredményes tanuláshoz, a mindennapi felkészüléshez, az otthonjellelű lakhatási feltételek biztosítása mellett.

3.1. A kollégium nevelési funkciói

A kollégiumi nevelést az intézmény által ellátandó funkciók szerint közelíthetjük meg. Kollégiumunk, középfokú iskolai tanulói részére nyújt biztos háttérrel, az eredményes tanuláshoz, a mindennapi felkészüléshez. Az otthonjellegű lakhatási feltételek biztosításán túl a kollégiumi nevelés funkciói:

3.1.1. Szociális

A kollégium klasszikus funkciója, mert az igénybevevők köre, a kívánt képesítés megszerzése miatt kollégiumot veszi igénybe. A szabad iskolaválasztás alkotmányos elve, más településen lakók számára csak kollégiumi háttérrel teljesíthető

3.1.2. Szocializációs

A személyiségfejlesztés tudatos pedagógiai irányítását vállaljuk fel. A polgári társadalom közjó birtokbavétele érdekében. A demokratizmus tanulása, a demokratikus érdekérvényesítő technikák alkalmazását kollégiumi környezetben. Szakmaiság elvét alkalmazva, vagyis a fejlődéslélektani törvényszerűségek integrálását a nevelési folyamatba.

3.1.3. Életmód mintaadó, motivációs

Az értékpluralizmus elvének tiszteletben tartásával a kollégiumi érték közvetítő szerep alkalmas arra, hogy személyiség részévé váljon a közösségi együttélés következtében társadalmilag honos, egyénileg értékes életmód modellek. A tolerancia, a versenyképesség, a megmérettetés képessége, a keresett munkaerő-piaci pozíció megszerzése ma mind konstruktív életvezetési technikákat igényel az életpályára készülő fiataloktól. A kollégiumi nevelés specifikumai e képességek, készségek kialakítását segítik. A kollégiumi közösségi nevelés katalizátora lehet az aktivitás, a motiváció tartás fenntartása, a differenciált személyiségfejlesztés megvalósításában. (Rekreációs tevékenységek = kultúra, sport szabadidő hasznos eltöltése)

3.1.4. Felzárkóztató

A küldő iskolák meglévő színvonalkülönbsége miatt a kollégium pótol intellektuális, műveltségi, kulturális és mentális hátrányokat. E tevékenységével az esélykülönbségek mérséklését segíti. Az állandó fejlesztő pedagógiai környezet a tanulási módszerek, elsajátításával növeli a tanulási, iskolai teljesítményben megjelenő sikereket.

3.1.5. Tehetség gondozás

Az ingergazdag pedagógiai környezet, a magas színvonalú szaktárgyi segítség, tartós motiváció bázist ad a tehetségek kibontakoztatásához. A kollégiumi tevékenységmező olyan új ismereteket, az önképzés keretében elsajátítható tudást ad, amelynek birtokában végzett tanulóink a munkaerőpiacon a keresett munkaerő pozíciójába jutnak. pl. idegen nyelvi képzés, számítástechnika, kommunikációs ismeretek oktatása. Ehhez a személyi, tárgyi feltétel adott.

3.1.6. Pályaorientáció

A pályaválasztás tulajdonképpen az egyén életében bekövetkező döntés, amelynek során életpályák (szakma, foglalkozás) közül van módja a diáknak választani. A kollégiumi nevelés folyamatában plusz lehetőségek vannak a pályaválasztások eldöntésében. A kollégium pályaorientációs tevékenységét ellátja azzal is, hogy egyénre szabott személyiségfejlesztést, valósít meg. A teljesítményorientált nevelés, az önértékelés képességére nevelés, ezt a célt is szolgálják.

3.2. Kollégium domináns tevékenysége

- felzárkóztató foglalkozások
- informatikai ismeretek
- felvételi előkészítők
- diákköri munka
- szakköri munka
- szabadidős programkínálat.

3.3. Kollégiummal szembeni elvárások

- munkavállalási pozíció szélesítése
- szakirányú továbbtanulásra felkészítés
- a tanulás, a kultúra közvetítés magas színvonalú biztosítása és szociális biztonság.
- az önismeret és teljesítmény megalapozása

A kollégium nevelési programja kiterjed az átlagostól eltérő, sajátos nevelést igénylő tanulók teljes körére az átlagoshoz képest jelentős előnnyel bíró, tehetséges, mind a hátránnyal induló tanulók esetében is.

A diákok a kollégiumban nem pusztán a felnőtt életre készülnek, hanem polgárai a kollégiumnak, akik életük fontos szakaszát töltik el itt.

Ez csak úgy érvényesülhet, ha a diák személyében is aktív szereplője a kollégiumi közéletnek, és ha maguk is alakítják az alapvető emberi jogokra épülő belső viszonyokat.

Kollégiumunk kapcsolatot tart elsősorban a szülői házzal, iskolákkal, a város és megye kollégiumaival, Országos Kollégiumi Érdekvédelmi és Szakmai Szövetséggel, város közművelődési intézményeivel.

4. Célmeghatározás

4.1. Vezetői szint

- számolnunk kell a közoktatási intézményrendszer demokratikus működését meghatározó szabályozás hatásaival, az igazgatási és tartalmi irányítás változásaival;
- tendenciózus a tanulói létszám és ennek következtében a kollégium létszámának csökkenése;
- kapcsolat a külső társadalmi környezet szervezeteivel, vezetőkkel (iskola, szülő, önkormányzat);
- nevelési folyamat eredményvizsgálati módszereinek kidolgozása;
- középtávú és hosszú távú intézménykonceptió megfogalmazása;
- demokratikus formák működtetése;
- az innovációs eredmények, ismeretek beemelése a vezetési folyamatba;
- az intézmény menedzselési koncepciójának megvalósítása;

4.2. Nevelőtestületi szint

- a nevelőtestület a legfőbb döntéshozó fórum.
- A tervező, végrehajtó, ellenőrző értékelő funkciót együtt gyakorolja a kollégiumi nevelőtestület a kollégiumvezetővel;
- a tervezési szakaszban az önálló elképzelések nyilvános vitája;
- a döntéshozatal fázisában a kollégiumi nevelés érdekképviselője, célokkal való azonosulás erősítése;
- a végrehajtás fázisában a kritikus magatartás helyébe a megoldó magatartás lépjen;
- tanulókkal együtt a " mi " feladat erősítése;
- személyre szóló pedagógiai program vezérlése képzési ciklusra, az értékelési technikák funkcionális alkalmazása;
- motivációs tevékenységövezet, programkínálat, tehetségek felismerése és gondozása;
- mentálhigiéné, a rekreációs és szocializációs folyamatok segítése.

4.3. Tanulóközösségi szint

- közösségi fórumok és jogosítványok működtetése (közgyűlés, KDÖ, TCSDÖK);
- tanulói akarat érvényesüljön új típusú önkormányzat Továbbfejlesztésében;
- demokratizmus tanulása részvétel a döntési folyamatban;
- motiváció, aktivitás és differenciálás szükségességének felismerése és alkalmazása;
- önszabályozó érzés, hangnem, stílus alakítása, kollégiumi szokások, hagyományok fejlesztése;

4.4. Pedagógusokkal szembeni elvárások

- Az értékrend megvalósítása, csak sikermotivált nevelőtestülettel végezhető el. Fontos a biztos szakmai ismeret.
- A státusból adódó tekintélyt a tudás minőségével, a végzett munkával megszerzett tekintély váltsa fel a tanulói megítélésben.
- Állandó példamutatás képessége és az empátia készsége.
- Sokpólusú kapcsolat a közösséggel és más nevelési tényezőkkel.

5. Összehangolás: kollégium – Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramja

A pedagógiai program átdolgozásához szükséges a kollégiumi funkciók, kollégiumi tevékenységrendszer feladatainak, módszereinek újragondolása, s ezért ajánlatos figyelembe venni: az országos alapprogramot, az érdekelt iskolák pedagógiai programját, a szülői házat, mint megrendelői oldalt, a helyi igények megfogalmazódását, a fenntartói oldalt. A kollégiumpedagógiai témakörében az utóbbi években megjelent tanulmányokat, elméleti munkák, írásban közreadott gyakorlati tapasztalatokat.

6. A kollégium társadalmi szerepe

A kollégium - megfelelő pedagógiai környezet biztosításával - elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a diákok önszerveződése során kialakuló közösségekben az együttélés, az együttműködés, az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak megismerését, gyakorlását; ezzel a kollégium hatékony támogatást nyújt a sikeres társadalmi beilleszkedéshez.

a) A kollégium a közoktatási rendszer szakmailag önálló intézménye. Alapfeladata, hogy biztosítsa a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket azon tanulók számára, akiknek lakóhelyén nincs elegendő lehetőség a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való joguk érvényesítésére, a kisebbségi oktatásra, illetve akiknek a család nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket. A kollégium a környezet, a helyi társadalom, a beiskolázási körzet sajátosságait, partnereinek igényeit, továbbá a társadalmi elvárásokat figyelembe véve végzi munkáját.

b) A kollégium kiemelt társadalmpolitikai szerepe és feladata, hogy segítse a tanulókat a hátrányok leküzdésében, hogy esélyeket teremtsen, biztosítsa az integrációt, a hozzáférést a jó minőségű tudáshoz és ez által az életminőség javítását, elősegítse a társadalmi mobilitást. Fontos szerepe van az egész életen áttartó tanulás megalapozásában, a tanuláshoz szükséges készségek és képességek, a kulcskompetenciák erősítésében, a tehetség fejlesztésében és a felzárkózás segítésében.

c) A kollégium a tevékenysége során megteremti a feltételeket az iskolai tanulmányok sikeres folytatásához, kiegészíti a családi és iskolai nevelést és oktatást, egyúttal szociális ellátást, biztonságot, valamint érzelmi védettséget is nyújt.

d) A kollégium - megfelelő pedagógiai környezet biztosításával - elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a diákok önszerveződése során kialakuló kisközösségekben a közösségi együttélés, az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak megismerését, gyakorlását; ezzel a kollégium hatékony támogatást nyújt a sikeres társadalmi beilleszkedéshez.

e) A kollégium a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával képes speciális pedagógiai feladatok megoldására, például bizonyos gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátására, versenysportoló, művészeti képzésben részesülő diákok nevelésére, felsőoktatási tanulmányokra való felkészítésre, az együttműködési, a tanulási és a motivációs zavarok korrekciójára. Adottságainál fogva alkalmas lehet arra, hogy egy lakóközösség pedagógiai, kulturális központjává válhasson.

f) A kollégium - megfelelő pedagógiai környezet biztosításával - elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a diákok önszerveződése során kialakuló közösségekben az együttélés, az együttműködés, az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak megismerését, gyakorlását; ezzel a kollégium hatékony támogatást nyújt a sikeres társadalmi beilleszkedéshez.

A társadalmi beilleszkedést elősegítő legfontosabb feladatok

a) szülők helyettesítése, a beilleszkedés elősegítése

A szeretettel való fogadás, türelmes irányítás, gondok, problémák meghallgatása, segítség azok megoldásában. Elhelyezés, csoportbontás, bemutatás, írott és íratlan szabályok ismertetése és betartása.

b) tanulók megismerése, nevelése, fejlesztése

A csoportszervezés, közösségformálás, szakszerű csoportvezetés. Belső értékrend, hierarchia, vélemény, információs csatorna kiépítése.

c) kapcsolattartás a szülőkkel

A kollégisták nevelése, fejlesztése csak a szülői házzal együtt oldható meg. Szülői tájékoztatások, nevelői fogadóórák, személyes beszélgetések, levelezések, telefonos beszélgetések.

d) gyermekvédelmi feladatok

A megelőzés a társadalmi veszélyek észlelése, szükség esetén azonnali beavatkozás. Ifjúságvédelmi felelőssel való folyamatos kapcsolattartás.

e) kollégiumi tanulás irányítása

A tehetségek felkarolása, gyengék felzárkóztatása. Együttműködés a szaktanárokkal, az iskolán kívüli lehetőségekről folyamatos tájékoztatás.

f) szaktárgyi segítségnyújtás

A felzárkóztatások hatékony kihasználása. Együttműködés az iskola szaktanáraival.

g) a szabadidő eltöltésének segítése

A kikapcsolódást, pihenést szolgáló és a tartalmasan eltöltött szabadidő összhangja. A kollégisták igényeinek sokszínű kielégítése.

h) a diákönkormányzat működésének elősegítése

A kollégiumi nevelőtanárnak ismernie kell azokat a technikákat, eszközöket, amelyek a tanuló önkormányzat működését segítik.

i) A szociális biztonság megteremtése

A folyamatos figyelemmel kísérés, segítő ráhatás. Kapcsolat a szociális és karitatív tevékenységet folytató szervezetekkel.

j) az életmód

Pozitív példák állítása a kollégisták elé. Az egyénekre szabott tervszerű alakítás.

7. A kollégiumi nevelés

7.1. A kollégiumi nevelés célja: a bentlakásos intézmény sajátos eszközeivel a diákok harmonikus és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása.

Céljainkat meghatározó tényezők:

- A szülői ház, mint megrendelő
- Iskolánk pedagógiai programja, tevékenységi rendszere
- Diákok életkora
- A nevelőtestület összetétele
- Fenntartói elvárások

7.2. A kollégiumi nevelés főbb alapelvei:

Az Alkotmányban biztosított állampolgári és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése;

A kollégiumi nevelés célja legfőképp a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása.

A kollégium - céljai elérése érdekében - diákközpontú, az egyén és a közösség harmóniáján alapuló környezetet és tevékenységrendszert alakít ki, melynek főbb alapelvei:

- a) az alapvető emberi és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése;
- b) demokratikus, humanista, nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása;
- c) a tanulók és közösségeik iránti felelősség, a bizalom, a szeretet, a segítőkészség;
- d) szakmai és intellektuális igényesség, kulturált stílus a pedagógus tevékenységében;
- e) az alapvető erkölcsi normák érvényesítése;
- f) az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevétel;
- g) építkezés a tanulók aktivitására, öntevékenységére, önszerveződő képességére;
- h) az integrált nevelés, az integrációt elősegítő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- i) a szülőkkal, a kollégiumhoz kapcsolódó iskolákkal, a társadalmi környezettel való konstruktív együttműködés;

- j) a nemzeti hagyományok megőrzése, a nemzeti azonosságtudat fejlesztése;
- k) a nemzetiségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása.

7.3. A kollégiumi nevelés feladata:

A kollégium - a kollégiumi jogviszony fennállása alatt - biztosítja diákjai számára azok iskolai tanulmányai folytatásához szükséges kollégiumi feltételeket. Köznevelési feladatait kollégiumi ellátás, nemzetiségi kollégiumi ellátás, illetve sajátos nevelési igényű tanulók kollégiumi ellátásán keresztül valósítja meg.

A kollégista diákok személyiségének, egyéni tulajdonságainak, családi körülményeinek megismerése, az elfogadó, bizalmi viszony kialakítása a kollégiumi jogviszony létrejöttétől kezdődően tervezetten történik. A hatékony és eredményes kollégiumi pedagógiai munka egyik alapfeltétele, hogy a pedagógusok tartalmas és rendszeres együttműködés során segítsék a tanulók személyiségfejlődését.

A kollégiumi nevelés feladata különösen az alábbi területek fejlesztése:

A tanulás tanítása

A kollégiumi nevelés feladata a diákok egyéni fejlődésének elősegítése, a hátránnyal küzdők felzárkóztatása, a gyermekek tehetségének kibontakoztatása. Ennek érdekében a kollégium lehetőséget biztosít az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztésére, valamint arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Ezzel fejleszti a kreativitást, erősíti a tanulási motívumokat, az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. Fontos, hogy a tanulók elsajátítsák az információkeresés különböző formáit a kollégiumi könyvtárban az egyéni fejlesztés elmélyítése érdekében, az információk megtalálásának célravezető útjain keresztül. Törekszik a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges helyes énkép, a pozitív önértékelés kialakítására. Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést. A kollégiumnak gondot kell fordítania arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény ébredjen a tanulóknál, mindennapi életük részévé váljon a tanulás. A tanulás tanítása, az ismeretszerzést elősegítő beállítódások kialakítása hatással lesz a tanulók egész felnőtt életére, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Az erkölcsi nevelés

A kollégium feladata az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, valamint ezen normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségükbe. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű, készítse fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra valamint azok kezelésére, segítse választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problé-

máira. A kollégiumi közösség élete, a kollégiumi nevelőtanárok példamutatása segítse elő a tanulók életében az olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás, az empátia, a szociális érzékenység.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégium, az iskolai tanulmányokra alapozva, azt kiegészítve segítse elő a nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományaink megismerését. A kollégiumi foglalkozások keretében a diákok tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. A nevelés révén alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. A nemzetiséghez tartozó tanulók nevelését ellátó kollégium kiemelt feladata az anyanyelvű nevelés, az adott nemzetiséghez való tartozás tudatának erősítése, nemzetiségi kultúrájának, nyelvének, szokásainak ápolása és fejlesztése.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumi nevelés elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét. Ezzel is erősíti a diákokban a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremtve az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltanyosság jellemzik. A kollégium megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A közügyekben való aktív részvétel megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diák-önkormányzati rendszer.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai. Kiemelt feladat a tanuló helyes, reális énképének, illetve önértékelésének kialakítása; elő kell segíteni a kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését; hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. Ezért a kollégium kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése. Ez segítséget nyújt a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a tanulók családi életében felmerülő konfliktusok kezeléséről. A kollégiumnak foglalkoznia kell a Nat.-ban meghatározott szexuális nevelés kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A kollégium ösztönözzé a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. A kollégiumi pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. A kollégium sportélete járuljon hozzá az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához. Fontos, hogy a kollégium a diákok számára otthonos, egészséges, kulturált, esztétikus közeget biztosítson, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A kollégiumi nevelés feladata a szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknál úgy, hogy önálló tapasztalati úton ismerjék meg a hátránnyal élők sajátos igényeit, élethelyzetét. Ez a segítő magatartás fejleszti a diákokban az együttérzést, együttműködést,

problémamegoldást és az önkéntes feladatvállalást, mely elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulónak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képesséjükre tekintettel használja. A kollégiumi nevelés során fel kell készíteni a tanulókat a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

A kollégiumnak - a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest - át fogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket (szakörök, érdeklődési körök) kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését. A kollégium - a kollégium pedagógiai munkájával kapcsolatban álló iskolákkal együttműködve - valamennyi tanulója számára lehetővé teszi egyes kiválasztott szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a tanuló által választott életpályára való felkészülést.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A kollégiumnak - a bentlakásos köznevelési intézmény sajátos adottságaiból adódóan - segíteni kell, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát. A kollégium a diák-önkormányzati tevékenység működtetésén keresztül segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

Médiatudatosságra nevelés

Fontos, hogy a tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés során az értelmező, kritikai beállítódás kialakításának nagy jelentősége van. A diákokkal ismertetni kell a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeit.

geit, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját.

8. *Kollégiumunk nevelési céljai és alapelvei kollégiumunkban*

A pedagógiai munkának a közösségekre és azon belül, az egyénre kell irányulnia. Törekedni kell arra, hogy tanulóinkban egyéni személyiségi jegyek alakuljanak ki.

Pedagógiai koncepciónk alapja a kreatív pedagógus személyiség

A kollégiumi nevelésben alapvetően értékalkotás, értékközvetítés, értékválasztás valósuljon meg. Olyan emberi értékek, kultúraelemek, erkölcsi és magatartási normák kibontakoztatása, átadása, amelyek személyiségbe épülése teszi lehetővé az egyén stabilitását.

Az alapvető értékek közvetítése között szerepeljen a tanulás és a munka. Az alapértékek olyan közös humanista alapot jelentenek, amelyre a pluralitás jegyében többféle értékrend, világnézeti tartalom épülhet.

Ezek a célok olyan kollégiumot feltételeznek, amely:

- humanista
- szeretetteljes légkörű
- gyermekközpontú
- inger gazdag

Ezért a kollégium deklarált értékeinek megvalósulása mellett, széles teret nyit a tanulók spontán értékkepző, értékválasztó tevékenységének.

Életkori sajátosságok által meghatározott mértékben segíti a Demokratikus közélet viszonyaira történő felkészülést. Az emberek és világnézeti, erkölcsi alapállások különbözőségével szembeni tolerancia gyakorlóterepévé váljanak tanulóközösségeink. Ennek a pedagógiai szellemiségnek az elfogadása lehet az egyik biztosítéka, hogy a társadalmi elvárásoknak megfeleljünk, valamint szilárd és ez által működőképes értékrendszer teremthető meg.

a. A biológiai lét értékei

A biológiai lét, az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása, az állatok és növények szeretete. Törekvés az optimális testi-lelki állapotra. Az egészséges életmód iránti igény, valamint annak megvalósítása a mindennapi életben (életvitel, táplálkozás, életrend, testmozgás). A test fizikai készenlétének, állóképességének fejlesztése, megőrzése.

b. Az én harmóniájára, autonómiájára vonatkozó értékek

Igény az önismeretre, önnevelésre, az egyéniség kibontakoztatására. Felelősségvállalás a saját életút alakításáért. Céltudatosság, kitartás, alkalmazkodni tudás, saját személyiségünk vállalása. Hit önmagunk erejében, egészséges önbecsülés. Nyitottság az élményekre, a jól végzett munka örömeire, a pozitív érzelmekre.

c. A társas kapcsolatokra vonatkozó értékek

i. Személyes (intim) kapcsolatok értékei;

- A család tisztelete, tisztelet a szülők iránt. Családi pozitív hagyományok őrzése, ápolása, vállalása.
- A családon belüli meghittség, szeretet, önzetlenség fontossága.
- A család nyújtotta védettség, összetartozás érzése.
- Fogékonyság az intim emberi kapcsolatokra (barátság, szerelem)
- Felelősségvállalás a szexuális kapcsolatokban.

ii. Szociális kapcsolatok értékei

- A másik ember elfogadása, autonómiájának tisztelete.
- Készség a másikkal való együttműködésre.
- Megbízhatóság, becsületesség, őszinteség, szavahihetőség.
- Felelősségvállalás másokért, közösségvállalás más emberekkel.
- Törekvés az együttérzésre, empátiára, a másik ember élethelyzetének érzelmeinek átélésére, megértésére.
- Konfliktusok vállalása, készség azok kezelésére, feloldására.
- Készség az értelmes kompromisszumokra.

iii. A mindennapi érintkezéssel kapcsolatos értékek

- Kulturáltság a külső megjelenésben, viselkedésben, a kommunikációban.
- Udvariasság, figyelmesség, segítőkészség.
- A durvaság, az erőszak, az agresszivitás elutasítása.
- A velük kapcsolatba kerülő emberek másságának, eltérő szokásainak tiszteletben tartása.
- Törekvés az előítélet mentességére.
- Mások tulajdonának tiszteletben tartása.

d. A társadalmi eredményességre vonatkozó értékek

i. A tudással, műveltséggel kapcsolatos értékek.

- Törekvés a jelen megismerésére, megértésére.
- Nyitottság az új ismeretek befogadására.
- Belső készítés a világ jelenségeinek megismerésére.
- Igény a folyamatos és sokoldalú önművelésre.
- Problémaérzékenység, kérdezni tudás, kritikusság.
- A tévedéshez való jog elismerése.
- Készség a saját nézet felülvizsgálatára.
- Fogékonyság a szépség, az esztétikum iránt.
- Szuverén értékítélet, jó ízlés.

ii. A munkával kapcsolatos értékek

- A hasznos értelmes munka, mint örömforrás.
- Kötelességtudat, szorgalom, kitartás, céltudatosság, rendszeresség, alaposág jellemezze munkánkat.
- Törekvés az egészséges teljesítményközpontúságra.
- A vállalkozás, kockázatvállalás, verseny, a piaci megmérettetés fontosságának elfogadása.

e. A humanizált társadalom és világkép értékei

i. A hazával, a nemzettel kapcsolatos értékek.

- A " szűkebb haza " szeretete (táj, tájegység) megóvása.
- A nemzeti múlt megismerése, megértése iránti igény.
- A nemzeti múlt értékeinek tisztelete.
- Egészséges nemzeti önbecsülés, nemzeti szuverenitás fontosságának tudata.
- A nemzeti kisebbségek jogainak tisztelete.
- A civil társadalommal kapcsolatos értékek.
- Az emberek egyenlőségének elismerése, faji, vallási, etnikakülönbségek elfogadása, ezen a téren jelentkező előítéletek elutasítása.
- Állampolgári jogok tisztelete.
- Tolerancia a különböző politikai, ideológiai, vallási, világnézeti felfogásokkal, nézetekkel szemben.
- A türelmetlenség, gyűlölet elutasítása.
- Igény a helyi, közösségi cselekvésre.
- Törekvés a demokráciára, az érdekegyeztetésre.

- Különböző érdekek összehangolása.
- A kisebbségi vélemények létjogosultságának elismerése.
  - ii. A világra vonatkozó értékek
- Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása.
- Azonosulás az emberiség közös problémáival.
- A béke megbecsülése, megóvása.
- Az erőszak minden formájának elutasítása.
- Törekvés a népek közötti barátságra, megbékélésre.
- Az európai kulturális örökség tisztelete, törekvés ennek befogadására.

f. A kollégiumi nevelés célja és alapelvei

A kollégiumban folyó nevelőmunka értékközpontú.

Az értékek létrehozásában, közvetítésében és érvényesítésében teret kapnak:

- Az élethosszig tartó tanulás
- A tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése
- Énkép önismeret, szociális képességek fejlesztése
- Kulturált életmódra nevelés, szuverén világkép kialakításának segítése
- Felzárkóztatás, tehetségek kiválasztása
- Pályaorientáció
- Egészséges életmód, környezettudatos magatartás kialakításának segítése
- Társadalmi gazdasági jártasságok kialakítása

Ezek szerves egységet képeznek, működésük egy időben jelenik meg.

A kollégiumi nevelőmunka célja olyan értékek kialakítása, közvetítése illetve megerősítése, amelyek egyrészt a tanulók személyiségére, tanulmányi eredményeire, másrészt a tanulói és intézményi közösségben történő tevékenységet követően a családra, a szűkebb és tágabb társadalmi környezetre is aktív, pozitív hatást gyakorolnak.

A kollégiumi nevelés alapprogramja témakörei:

1. A tanulás tanítása
2. Az erkölcsi nevelés
3. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés
5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
6. A családi életre nevelés
7. Testi és lelki egészségre nevelés

8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
9. Fenntarthatóság, környezettudatosság
10. Pályaorientáció
11. Gazdasági és pénzügyi nevelés
12. Médiatudatosságra nevelés

A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszámja:

TÉMAKÖR	9. évf,	10. évf	11. évf	12. évf	13-14. évf
A tanulás tanítása	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1
	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra

A kollégiumokban évi 37 nevelési héttel (a 12-13-14. évfolyamon 33 nevelési héttel), ezen belül minden héten egy kötelező csoportvezetői foglalkozással kell számolni. Az óraszámok minden évfolyamon lehetővé teszik, hogy a kollégiumok a tematikus csoportfoglalkozásokat - részben vagy egészben - a csoportvezetői foglalkozások keretében, vagy a felkészítő foglalkozások terhére szervezzék meg. Ennek 60%-ára, azaz 22, illetve 20 csoportfoglalkozásra (órára) a rendelet kötelezővé teszi, hogy az itt megjelölt témákkal foglalkozzanak a kollégiumokban. A további idő a csoport és a kollégium, valamint a csoport tagjainak ügyeivel, szervezéssel, közösségi feladatok megszervezésével telik.

Fentiek figyelembevételével, a kollégiumi nevelés alapelvei a következők:

Gyerekközpontúság

A kollégium tiszteletben tartja a szülők gyermekeik nevelése iránti felelősségét és jogait. Céljaiból is fakadóan hangsúlyt helyez a tanulók jogainak teljes körű érvényesítésére és védelmére.

A kollégium a szülők és a partnerintézmények megbízottjaként törekszik a szülők által is helyesnek ítélt normák közvetítésére és erősítésére. Figyelembe veszi a szülők, diákok és az oktatási intézmények ez irányú jelzéseit, kész a jelentkező problémák megoldására.

Szabadság

A kollégiumi nevelés folyamatában és a nevelési elvek alkalmazásában a szabadság különböző szinteken és területeken történt megvalósulásának társadalmi, történelmi (világ, európai és magyar történelem) vonatkozásait kiemelten kezeli. Az egyik ember szabadságának legfőbb korlátja a másik ember szabadsága, ezért azonos fontosságúnak tekintjük a szabadságot és a rendet, hogy valószínűleg működjön a tolerancia, a személyiség tisztelete.

Fontos szerepet kap az emberi méltóság, az egyén, egyéniség tiszteletben tartása, a kreativitás kibontakoztatása.

Ez főként a pályaorientációban, a személyre szabott feladatokban, a sokrétű többlétszolgáltatások közötti választási lehetőségekben, valamint a kollégium jó hangulatának megteremtésében nyilvánul meg.

A tanuló rendszeres és kielégítő információkat kap a személyét és tanulmányait érintő minden kérdésben. Szervezett formában gyakorolhatja egyetértési, döntési, véleményezési és javaslattételi jogait.

Felelősség

Mindannyian (felnőttek és diákok) felelősek vagyunk önmagunk, egymás és a kollégium egészének fejlődéséért, a kollégium értékeinek, jó hírvének megőrzéséért, a vállalt, vagy ránk bízott feladatok felelősségteljes elvégzéséért.

A nevelőtestület tagjai speciális képzettségeik, érdeklődési köreik alkalmazásával, személyes példamutatással, illetve különböző pedagógiai eszközökkel és módszerekkel segítik a tanulók helyes szemléletének kialakítását.

Teljesítmény

A kollégium alapfeladata a tanulás és a tanulás feltételeinek biztosítása, a kiemelkedő képességű, tehetséges, az átlagos, és az átlag alatti teljesítményű diákok számára is képességeik és eredményességük növelése érdekében.

A teljesítmények egyénre szabott meghatározása, figyelemmel kísérése, következetes értékelése motiválja a jobb eredmények elérését.

Figyelmet fordítunk arra, hogy az egyén képességeit kibontakoztathassa és hasznosíthassa közösségi és társadalmi szinten is.

Plurális polgári értékek

Az előzőekben említett, a polgári értékrendbe is illeszkedő tényezők mellett az intézmény segíti a tanulók társadalomba való beilleszkedésének menetét, és hangsúlyt helyez az:

- általános emberi
- európai
- nemzeti
- lakóhelyi
- identitás, valamint az e területeken létrejött természeti, történelmi értékek igénylésére, elfogadására és korszerű alkalmazására.
- a hazaszeretet erősítése a nevelés egyik fontos célja.

Tevékenységünkkel elősegítjük, hogy a tanulók személyiségének, alkotó életének tartalmas részévé váljanak a polgári demokratikus vívmányok, szemlélet, a társadalmi hasznosság és aktivitás

Az emberi együttélés, együttműködés minősége hat a tolerancia kialakulására, az intolerancia történelmi következményeinek mérséklésére és helyes értékelésére.

Kollégiumunk nyitott a társadalomban, a nagyvilágban újonnan keletkező olyan valóságos szakmai értékekre is, amelyek az iskolai nevelési célok megvalósítására is progresszíven hatnak

Intézményünk fontos alapelve, hogy a fenti nevelési elvek tanulók érdekében történő alkalmazása csak akkor éri el a kívánt eredményt, ha a kollégium, az iskolák és a szülők több irányú és folyamatos kapcsolata is biztosított!

9. A kollégiumi tevékenység szerkezete

A kollégium - igazodva az Nkt. 28. §-ának rendelkezéseire - a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket - annak céljától, jellegétől függően - kollégiumi programok, csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi, az intézményi szervezet működéséhez pedagógiai irányítást, illetve támogatást biztosít.

9.1. A kollégiumi foglalkozások formái, megszervezésükre vonatkozó szabályok

3. § (1) A kollégium - a nevelési és oktatási feladatainak teljesítéséhez - a tanulók részére kollégiumi foglalkozásokat szervez.

Az Nkt. 28. § (1) bekezdésében meghatározott időkeret terhére szervezett kollégiumi foglalkozás lehet

- a) felzárkóztató, tehetség-kibontakoztató, speciális ismereteket adó felkészítő, egyéni vagy csoportos foglalkozás,
- b) közösségi fejlesztést megvalósító csoportos foglalkozás,
- c) a szabadidő eltöltését szolgáló csoportos foglalkozás, ezen belül
  - ca) szakkör,
  - cb) érdeklődési kör,
  - cc) önképzőkör,
  - cd) énekkar,
  - ce) művészeti csoport,
- cf) tanulmányi, szakmai, kulturális verseny, házi bajnokság, iskolák közötti verseny, bajnokság, diáknapi,
- d) a tanulókkal való törődést és gondoskodást biztosító egyéni foglalkozás,
- e) a kollégiumi közösségek működésével összefüggő csoportos foglalkozás.

A kollégiumban az Nkt. 28. § (3) bekezdésének keretein belül gondoskodni kell

- a) az iskolai, kollégiumi foglalkozásokon részt nem vevő tanulók folyamatos pedagógiai felügyeletéről,
- b) a kollégium működtetéséről,

c) a kollégiumi élet szervezéséről.

4. § (1) A tanulói részvétel szempontjából a kollégiumi foglalkozás lehet

a) kötelező vagy

b) szabadon választható.

A tanuló heti tizenhárom órában köteles részt venni a 3. § (2) bekezdés a) pontjában, heti egy órában a 3. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott foglalkozásokon. A tanuló a kollégium által biztosított lehetőségek közül további heti egy, szabadon választott foglalkozáson köteles részt venni. A 3. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott foglalkozások látogatása alól a tanuló - a kollégium házirendjében meghatározott elvek szerint, részben vagy egészben, kivéve az ebben a keretben szervezett tematikus csoportfoglalkozásokat - felmentést kaphat.

A kollégiumi foglalkozásokat a pedagógiai programnak megfelelő éves tanulói foglalkozási terv alapján kell megszervezni. Az éves tanulói foglalkozási terv kollégiumi csoportonként tartalmazza a kötelező foglalkozásokat, továbbá a kollégium egészére az előre tervezhető szabadon választható foglalkozásokat.

A kollégiumnak az éves tanulói foglalkozási terv elkészítéséhez minden tanév első hetében fel kell mérnie, hány tanuló és milyen szabadon választható foglalkozáson kíván a tanévben részt venni. Az éves tanulói foglalkozási tervet a kollégium vezetője készíti elő, és a nevelőtestület fogadja el a kötelező foglalkozásokra vonatkozóan a tanév megkezdéséig, a szabadon választható foglalkozásokra vonatkozóan legkésőbb az adott tanév szeptember 30-áig. Az éves tanulói foglalkozási tervet az elfogadást követő három munkanapon belül a helyben szokásos módon közzé kell tenni. A tanulók a közzétételtől számított hét munkanapon belül jelenthetik be írásban a kollégium vezetőjének, hogy melyik szabadon választható foglalkozáson kívánnak részt venni.

A tanároknak a kötelező heti 30 óra terhére: kollégiumi foglalkozások (tanulás, csoportfoglalkozás), egyéni törődés, fejlesztés, szabadidős foglalkozások, kollégiumi élet szervezése, pedagógiai felügyelet, (készenlét, ügyelet nem szervezhető a 30 óra terhére) tervezhető.

9.2. A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

A kollégium a foglalkozások tervezése, szervezése során kiemelten ügyel a pozitív tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, a kreativitás fejlesztésére, az egész életen át tartó ismeretbővítés fontosságára, gondoskodik a tanulókkal való személyes törődés tapintatos formáinak kialakítására. Külön figyelmet fordít a nemzetiségi sajátosságokra és a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni szükségleteire. A kollégium a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez.

9.2.1. Felkészítő foglalkozások a kollégiumban:

Tanulást segítő foglalkozások:

- a) rendszeres iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos foglalkozás,
- b) differenciált képességfejlesztő, tehetség-kibontakoztató foglalkozás,
- c) a bármely okból lemaradó tanulók felzárkóztatása, hátránykompenzáció,
- d) a tantárgyi ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében szervezett szakkörök, diákkörök,
- e) tematikus csoportfoglalkozás.

9.1.2. Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások:

Csoportvezetői foglalkozások:

- a) közösségi foglalkozás a kollégiumi csoportok számára:

a csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, események, problémák megbeszélése, értékelése

- b) tematikus csoportfoglalkozások:

az előírt témakörök, időkeretek között szervezhető foglalkozások

A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások:

- a) a kollégiumi diákönkormányzatok működésének támogatása
- b) kollégiumi diákfórumok (kollégiumi gyűlés, kisebb közösségek szerinti megbeszélések)

A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások:

a foglalkozásokon (tanulói vagy pedagógusi kezdeményezésre) a diákok feltárhatják egyéni problémáikat, ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére

9.1.3. Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások:

Állandó, vagy adott eseményre szerveződő kollégiumi diákcsoportok számára szervezett

- irodalmi, képzőművészeti, zenei, tánc, vizuális képességeket fejlesztő művészeti,
  - természettudományos, műszaki, vállalkozói, gazdasági ismereteket bővítő szakmai,
  - egészséges életmódra nevelést, a rendszeres testedzést szolgáló sportcélú,
  - a hasznos gyakorlati ismeretek megszerzését, az önellátás képességének fejlesztését célzó,
  - a pályaaorientáció szempontjából is fontos tartalmakat hordozó,
- szakkörök, szakmai, művészeti foglalkozások, kollégiumi sportkörök, rendezvények, versenyek, vetélkedők.

9.2. Pedagógiai felügyelet

A kollégium - szervezeti egységként egy pedagógus közreműködésével (a továbbiakban: ügyeletes nevelőtanár) - gondoskodik a foglalkozáson nem tartózkodó tanulók pedagógiai felügyeletéről, a kollégiumi élet szervezéséről.

9.2.1. A kollégium zavarmentes működésének biztosítása céljából az ügyeletes nevelőtá- nár:

- a) visszatérő rendszerű ellenőrzést folytat a külső és belső biztonsági rendszabályok, a bal-
esetvédelmi előírások betartása, az egyéni és közösségi tulajdon védelme, a megelőzés érde-
kében,
- b) folyamatos jelenlétével biztosítja a házirend betartását, különös tekintettel az együttélési
normák, a személyiségvédelem, a diákok önrendelkezési jogának érvényesülésére,
- c) időszakos ellenőrzést folytat az egyéni és közösségi rend fenntartása, a tisztasági és az
egészségvédelmi szabályok teljesítése céljából,

A pedagógiai felügyelet átadásakor az ügyeletes nevelőtanárok között - dokumentált - infor-
mációcserére kell sort keríteni.

9.2.2. A kollégiumi élet szervezése során a kollégium vezetőjének a feladata:

- a) a napirend szerinti tevékenységek, így az ébresztő, a takarodó, az étkeztetés megszervezé-
se, felügyelete, ellenőrzése,
- b) a tanulói nyilvántartások, különösen a betegség, távollét, kimenő, engedélyek folyamatos
vezetése,
- c) a közös helyiségek és közösségi eszközök használatának, az öntevékeny diákkörök tevé-
kenységének a felügyelete,
- d) a felmerülő egyéni problémák kezelése, ennek részeként az ügyeletes nevelőtanári intézke-
dés, továbbá információtovábbítás a csoportvezető nevelőtanárnak.

9.3. A kollégiumunk által kötelezően biztosított foglalkozások – felkészítő foglalkozások:

A tanulók életrendje, tanulása, szabad idejének szervezésének pedagógiai elvei

- A tanulók életrendjét a kollégium házirendje és napirendje szabályozza, a ha-
gyományokkal és a kialakított szokásrenddel kiegészítve.
- A tanulás a kollégista alapvető feladata és kötelessége.
- A kollégiumnak sajátos eszközeivel, lehetőségeivel biztosítani kell a helyi ta-
nulás technikai feltételeit, az eredményes felkészülést és felkészítést, és annak
formáit / Pl.: tanulószoba, tanulóhelyiségek, könyvtár, szakköri terem, számí-
tástechnika szaktanterem/
- Meg kell tanítani a tanulókat az idővel gazdálkodni!
- A kötelező tanulási idő beállításánál a nevelőtanárok vegyék figyelembe az
- egyes iskolatípusok eltérő igényeit, a tanulók egyéni szokásait és a tanulóknak
a kollégiumban eddig elért eredményeit.

Fő időkeret: Kötelező tanórai és az esti órákban

A tanulókkal szembeni elvárások megfogalmazásánál kiemelten szerepeljen a képesség, a szorgalom és az elért eredmény fontossága.

A tanulás megszervezésénél legyen meg a zavartalan tanulás lehetősége akkor is, ha nincs arra mód, hogy a többiektől elkülönülve tudjanak tanulni a tanulók.

Kerüljön sor alkalomszerűen olyan ellenőrzésre, amellyel lemérhető egyes tanulóknál a tanulás hatékonysága. A mérés ellenőrzés formáit és követelményeit a nevelőtanár határozza meg.

A kötött tanulás idején túl is legyen lehetőség az egyéni tanulásra olyan időpontokban, amelyekben ezt a napirend engedi.

Kötött és irányított tevékenységek

- a tanulásra fordítandó kötelező napi időintervallum
- szakkörön-diákkörökön való részvétel
- tantárgyi felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozások felvételi előkészítő foglalkozások
  - Akiknek gyenge tanulmányi eredménye ezt indokolja, kötelezően kiegészítő tanulószobai foglalkozásokon vesznek részt.
  - Részt vehetnek ezen azok is, akik iskolai feladataikat a kötelező tanulószobán nem tudták befejezni.
  - A különböző műveltségi területekhez kapcsolódó foglalkozások szabadon választhatók, közülük viszont a tanulóknak legalább egyet választani kell. A szakkörök-diákkörök és a felzárkóztatók időpontjai a tanulókkal való egyeztetést követően, a tanév elején kerülnek megállapításra.
  - A tanulási folyamat irányítása
    - A nevelőtanárok feladata a tanulmányi folyamat ösztönzése, az eredmények követése.
    - A nevelő nemcsak vezet és irányít, hanem a háttérből segít is.
    - A nevelők nemcsak felügyeletet látnak el, feladatuk a felzárkóztatás, a nevelési célzatú és értékelő beszélgetések lefolytatása, a tanulási módszerek begyakorlása.
    - Növelni kell a diákok önbizalmát, segíteni kell őket a reális önértékelés kialakításában.
    - Igényességre és önállóságra kell nevelni őket.

- A nevelők feladata az ellenőrzés mellett a differenciált foglalkoztatás, az egyénre szabott bánásmód alkalmazása.
- A nevelőtanárok szakmai felkészültségüktől függően indítják tanulmányi munkát segítő tevékenységüket.
- Az első évfolyamos tanulókkal meg kell ismertetni a legeredményesebb tanulási technikákat. Cél hogy ne csökkenjen az általános iskolából hozott tanulmányi eredményük, és minél előbb zárkózzanak fel a középiskolai követelményekhez.
- Rendszeresen értékelni kell a tanulók teljesítményét. /Havonta, szóban. A nevelőtanár minden nap köteles csoportjának napi tevékenységéről tájékozódni, arra reagálni. Ki kell emelni az eredményességet és az eredménytelenséget. A jókat dicsérni, a gyengéket segíteni kell. Konkrét tanácsokkal kell ellátni az eredménytelen tanulót, korrepetálásra kell küldeni, illetve kiegészítő tanulóidőt kell számára beállítani, és alkalmanként ki is kell kérdezni.
- Az eredményesség megtartása, fokozása érdekében állandó kontaktusszükséges a szülőkkel is, hogy „képben” legyenek. Ösztönözzük a tanulókat a tanulmányi versenyeken való részvételre!
- Tudatosítsuk számukra az idegen nyelv fontosságát, irányítsuk őket a nyelvvizsga felé!
- Egyéni beszélgetések formájában próbáljuk meg oldani szorongásaikat, félelmüket a megmérettetéstől. /felelet, dolgozat, vizsga./
- Életmód közvetítő funkcióval bíró elfoglaltságok
  - manuális foglalkozások, szakkörök
  - kulturális jellegű szakkörök
  - sporttevékenység
  - kollégiumi rendezvények megtekintése, az ezeken való részvétel
  - Szükség esetén be lehet, vagy kell állítani plusz tanulási időt, de ezt nem szabad a vacsoraidő terhére tenni illetve az alvási időből elvenni!
- A tanulmányi munkát segítő módszerek
  - A tanórak pontos elkezdése
  - A tanulók feleleteinek nyilvántartása
  - A tanulmányi eredmények havonkénti egyeztetése és értékelése /Szóban!/
  - A tanulókkal való egyéni foglalkozás megszervezése
  - A könyvtár adta lehetőségek kihasználása

A tanulók szabad idejének szervezését velük közösen a csoportvezető tanár határozza meg, figyelembe véve a kollégium életét és működését szabályozó dokumentumokat is.

- A szabad idejüket hasznosan, szervezeten és tervezetten töltsék.
  - A szabadidős elfoglaltságokat, tevékenységeket a tanulócsoporthoz pedagógiai programjában kell rögzíteni!
  - A tanulók számára mindig adjunk pontos információt a számukra kötelező és szabad foglalkozásokról.
  - Lehetőség szerint írjuk ki a foglalkozások helyét és idejét a kollégiumi faliújságra!
  - Szabad idejük egy részét fordítsák önművelésre, hasznos ismeretek megszerzésére, a kulturális lehetőségek megragadására. A kollégium szakköreinek és diákköreinek gazdag programja biztosítja számukra ezen igények kielégítését. A légkör legyen oldott
- Kötetlen időkeretben végzett tevékenység: amelyet a tanuló egyéni belátása szerint tölt el egyedül vagy a barátaival együtt.

A szabadidős elfoglaltságok lehetővé teszik az önmegvalósítást, a gátlások feloldódnak, a kezdeményezőkézség teret kap, építhetnek egymás tapasztalataira, esztétikai érzékük fejlődik.

- A hagyományörzés, a környezetvédelem, a különböző művészeti ágak megismerése, értékelése e tevékenységi formákon belül is lehetővé válik.
- Kreatív adottságaik kibontakozhatnak, ízlésük fejlődik.
- A csoportos foglalkozások, beszélgetések fejlesztik a verbális kultúrát, hatásuk személyiségépítő, az énkép pozitív vonásokkal gyarapodik. Motiválják a közömbös tanulókat is.
- A tanulókkal való törődést biztosító csoportmegbeszélésnek fontos szerepe van:
  - a viselkedési és illemszabályok elsajátításában
  - a káros szenvedélyek megelőzésében
  - a tanulók lelki problémáinak, beilleszkedési nehézségeinek megoldásában
  - a hátrányos helyzetűek családi hátterének rendezésében
  - a konfliktusok feloldásában
  - a közösséghez tartozás érzésének kialakításában
- A kollégium tárgyi feltételei álljanak a tanulók rendelkezésére, ismerjék a tanulók ezeket a lehetőségeket! /Konditerem, számítástechnika szaktanterem, könyvtár, stúdió/
- A kollégium aulájában is lehetőség van közös beszélgetésre fiúknak és lányoknak

- A kollégium társalgója ad otthont a kollégiumi galériának, ahol a művészeti diákok munkáiból láthatunk válogatást.
- Kívánatos az egyes iskolák és kollégiumok rendezvényein, vetélkedőin való aktív kollégiumi részvétel.
- A kollégium kiemelt nagy rendezvényeit az adott év munkaterve rögzíti. Ezek szervezését és lebonyolítását egy-egy nevelő vagy nevelői csoport vállalja.

A legjelentősebb kollégiumi rendezvények, programok:

- Régi kollégisták találkozója
  - Mikulásnap: benne az elsősök bemutatkozása
  - Karácsonyi műsor
  - Berzsenyi – nap
  - Megyei kollégiumi kispályás foci „Berzsenyi Kupa”
  - Nőnap
  - Diáknapi megrendezése
  - Ballagás
  - Kollégiumi kirándulás a tanév végén
- Ismerkedjenek a várossal, annak történetével, fedezzék fel azokat a kulturális lehetőségeket, amelyeket a város nyújthat, és éljenek azokkal./ Színház, hangverseny, kiállítás, mozi, városi rendezvények stb./
  - A szabadidő adjon lehetőséget az érzelmi és fizikai feltöltődésre, a kikapcsolódásra. /Séták a városban, a természetben, az arborétumban./ A kollégium területén kívül is viselkedjenek úgy, hogy ne hozzanak szégyent a kollégiumra!
  - Hagyománnyá váló sikeres kezdeményezésünk, a régi kollégisták találkozója, minden év novemberének utolsó szombatján.

A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, az önálló életkezdést segítő tevékenység elvei

i. Tehetségfelismerés – tehetséggondozás

A tehetséges gyermek Az általános vagy speciális ismeretek, készségek megszerzésében, alkalmazásában, kiemelkedő eredményeket ér el. Általános jellemzője; magas intelligenciaszint, kognitív gondolkodás, kreativitás.

Tudni kell, hogy a karakterisztikus személyiségjegyek nem egyszerű korrelátumai a tehetségnek, hanem megnyilvánulási formái.

A kollégium szerepe más ezen a téren is, a tehetséggondozást vagy egyénileg, vagy kiscsoportos formában valósítja meg, lazább és személyesebb keretek között.

A szakkörök, diákkörökben végzett speciális tehetséggondozás a kollégiumi élet koherens része.

ii. Felzárkóztatás

A felzárkóztatás célja, az adott tanuló vagy tanulókat a megkívánt ismeretek minimális szintjére eljuttatni.

A megvalósítás elvei:

1. A prevenció elve.
2. A második esély megadásának elve.
3. A nevelésközpontúság elve.
4. A személyre orientáltság elve.
5. A családi és intézményi nevelés összhangjának elve.
6. Etnikai identitás elve.
7. Integráció elve.

A fent említett elvek mentén végzett felzárkóztatást a kollégiumban 3 fő formára bontjuk.

Az alapok pótlása: főleg az elsősök esetében jelentős, amikor pótolni kell a mérsékelt ismereti szintet nyújtó általános iskola és az induló új iskolatípus tudásszintje közötti különbséget.

Folyamatos felzárkóztatás: a tanév során felhalmozódó tudáshiány rendszeres pótlása, korrepetálás.

Alkalmi felzárkóztatás: azok esetében, akik csak a „baj” esetén (bukásveszély) jelennek meg, vagy csak egy adott témakört nem értenek.

A felzárkóztatást segítik a kollégium által nyújtott, sokszínű ismeretet szolgáltató szak és diákkörök munkája.

Pályaorientáció – pályaválasztás

Miként segíthet a pedagógus a pályaválasztásban?

Először azt kell tisztázni, hogy mit is akar csinálni a gyermek iskolai tanulmányai befejezésével. Tényleg vége a tanulásnak? Következő lépés annak tisztázása; mire képes? Vannak-e átvihető képességei, amelyek jól hasznosíthatók a későbbi munkavégzés során?

A jó és sikeres pályaválasztást alapvetően segíti az adott tanulónál az az egyszerű kérdés; mi érdekel?

Nem kevésbé fontos a személyes tulajdonságok feltérképezése.

A hátrányos helyzetű tanulók számára szervezett felzárkóztató, tehetséggondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások terve

A hátrányos helyzet azonban viszonylagos, megítélése mindig relatív, viszonyításokkal és összevetésekből fogalmazható meg, írható le. A koordinátarendszert, amiben ez az értékelés történik, az életminőséget meghatározó tényezők alakítják.

A hátrányok kompenzálása helyett az esélyegyenlőség megteremtése a lényeges. Fel kell ismernünk a segítség, segítség útjait.

Ennek a segítségnek ki kell terjedni minden gyermekre és fiatalra, akiket környezetük – családi háttér, a szubkultúra, az iskola hatásai, illetve élethelyzetük bármilyen módon hátrányos helyzetbe hoz, veszélyeztet, és önerőből képtelenek továbblépni, vagy képességeiket nem tudják megmutatni, kibontakoztatni. A rászorultságot az is meghatározza, hogy egy adott fejlődési szakaszban a kívánatos képességekkel, fejlettségi szinttel (fizikai, kognitív, emocionális, morális, társadalmi), kompetenciával rendelkezik-e az egyén.

Az esélyek egyensúlyának megteremtésére jó megoldásnak látszik a tanári, szakmai összefogás, amely a fiatalok társadalmi beilleszkedését, érvényesülését, egyéni boldogulását szolgálja, illetve mozdítja elő.

Mindenekelőtt fel kell mérni, meg kell vizsgálni, hogy kik a hátrányos helyzetűek, ez miből adódik.

A beilleszkedést hátráltatja, hogy sok fiatalnak gyenge az alkalmazkodóképessége, különösen akkor, ha folyamatosan frusztrált, ha az iskolában is sok a konfliktusa, családi háttere rendezetlen. Sokuknak az önállóság megélése okoz gondot, elbizonytalanodnak.

Az elhanyagoló, elutasító családi háttér sem ritka. Romlik, gyengül a családon belüli kommunikáció, a szülők nem igazán tudnak életvezetési tanácsokat adni gyermeküknek, maguk is életvezetési problémákkal, folyamatos stresszel küszködve. A negatív élményekkel terhelt otthoni világból a fiatalok a kollégiumban való életet sok esetben a családból való mielőbbi kilépés „ugródeszkájának” tekintik.

Feltétlenül emelkedő tendenciát mutat a szegénység, a pénztelenség, a családon belüli agresszió, erőszak.

Esetenként szakembereket is szükséges bevonni (orvos, pszichológus, pszichiáter,...), illetve szakszolgálatok elérhetőségét biztosítani.

A nevelőtanárnak szükség esetén külső intézmények és szakemberek segítségét is igénybe lehet venni: logopédus, beszédvizsgáló.

Egyre erősebb a fiatalok körében a jövőkép hiánya, a bizonytalanság, pályaválasztásuk, orientációjuk sokszor bizonytalan. Egyre nagyobb szerepe van a kollégiumnak a felzárkóztató, tehetséggondozó tevékenység területén.

Közösségi – közéleti tevékenység a kollégiumban

- Önkiszolgáló tevékenység
  - részvétel a tanulócsoportnak, mint önkiszolgáló közösségnek munkájában, lás-sa be a közösségi munka szükségességét, értelmét
  - vegyen részt az alkalmi feladatok, a közösségi életet tartalmassá tevő progra-mok szervezésében
  - aktivitásával mutasson példát a visszahúzódó, inaktív tanulóknak
  - legyen kezdeményező, tudjon az elképzelései mellett érvelni
  - küzdeni a „miért pont én?” szemlélet ellen
- Diák-önkormányzati munka
  - a tanulócsoportok diákönkormányzatának működtetése a csoport sajátossá-gainak megfelelő, illetve ahhoz folyamatosan alkalmazkodó diákönkormányzat működésének segítése
  - a választójog felelősségteljes gyakorlása a csoport létét érintő belső szabályok ismerete, azok megalkotásában, megújításában való részvétel
  - az önkormányzatiság fogalmának, szerepének fontossága
  - legyen tájékozott a kollégiumi diákönkormányzat tevékenységével kapcsolat-ban
  - ismerjék meg a diákjog érvényesítésének szabályait, azonban legyen egyen-súlyban a kötelességeivel is
  - vállaljon felelősséget az önként vállalt tevékenységért

- Közösségépítés a hagyományteremtés, hagyományápolás
  - a tanulók ismerjék meg a kollégium hagyományait, rendhagyó rendezvényeit, ezekben vállaljon aktív szerepet
  - vegyen részt a KDÖ által szervezett rendezvényeken, majd vállaljon szerepet rendezvények lebonyolításában
  - segítse a gyengébb képességű, ill. szorgalomhiánnyal küzdő tanulótársait mind a beilleszkedésben, mind a tanulmányi munkában egyaránt
  - tanulják meg a kultúrált konfliktuskezelés szabályait – kerüljék a meggondolatlan, főként a trágár megnyilvánulásokat
  - sajátítsa el a vitakultúra elemi előírásait
- Az együttműködés technikái
  - kooperáció általános értelmezését értse meg, fedezze fel a közös munka örömét
  - ismerje az alapvető etikai normákat, cselekedeteinél azokat vegye figyelembe
  - mások jogait tartsa tiszteletben
  - ismerje fel saját érdekeit, de a közösség (tanulócsoport, kollégium) érdekeit tartsa szem előtt
  - jó ügyek érdekében tudjon érdekcsoportot létrehozni
  - saját érdekeit és a csoport érdekeit tudja összeegyeztetni, vegye észre az összeférhetetlenséget és tudjon dönteni (az egyén nem veszhet el a közösségben)
- A közösségi – közéleti tevékenység színterei a kollégiumban
  - Mikulás Nap – elsőéves tanulók bemutatkozása
  - Iskolai ill. kollégiumi Diáknapon való részvétel
  - Csoportszintű ill. kollégiumi kirándulásokon történő részvétel
  - Megemlékezéseken, ünnepségeken való részvétel
  - Kollégiumi Karácsony, Berzsenyi Nap, Nőnap .....
  - Kollégiumi diákkörök, szakkörök munkájában való részvétel. Minden évben felülvizsgáljuk őket, illetve a tanulók is indíthatnak a saját érdeklődési köreiknek megfelelően. Jelenleg ezek a:
    - Önismereti diákkörök, Hon és népismeret diákkör, Közéleti klub, Természetismereti diákkör, észjáték diákkör, rajz-vizuális diákkör, informatika diákkör, kézműves diákkör.

Művelődési és sportolási tevékenység a kollégiumban

- A tanulók művelődési lehetőségei a kollégiumban

- Kollégiumi könyvtár
  - tanulást segítő funkció, önképzés, napi sajtó olvasása (naprakész ismeretek hazánkban és a nagyvilágban zajló folyamatokról)
  - Iskolai könyvtárak
  - Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár
  - A kollégium által szervezett diákkörök, szakkörök munkájában való aktív részvétel
  - Kollégiumi és csoportszintű tanulmányi – ismeretszerzési kirándulások
  - Kollégiumi és csoportszintű megemlékezések Nemzeti Ünnepeinkről, Berzsenyi Napi megemlékezés, műsor az Megyei Művelődési és Ifjúsági Központban
  - Színházlátogatás új lehetőség amennyiben a Weöres Sándor színház immáron Szombathelyi Színház, nem kell a környező megyeszékhelyre vagy távolabb mennünk egy-egy színházi előadás érdekében.
- Sportolási tevékenység a kollégiumban

A testi és lelki egészség fontosságát hangsúlyozza a kollégiumi nevelés országos alapprogramja is.

A tanulók sportolási tevékenysége egyik legfontosabb eleme a szabadidő hasznos, kulturált eltöltésének. Kollégiumunk a maga objektív keretei között biztosítja a kollégisták sportolási igényeinek kiszolgálását. Az egészséges életmódra nevelés egyik legfontosabb eleme a sport! Ennek érdekében mindent el kell követni, főként az állandó motivációt látom a legfontosabb feladatnak. Mivel tanulóink egy jelentős része kistelepülésekről érkezett, ahol több esetben tornaterem sem volt, ezért nagyon fontos a tanulók bevonása az aktív sportolási tevékenységbe.

Tanulóinkkal szemben támasztott általános követelmények:

- Alkalmazás szintjén ismerjék a mozgástevékenységek, a sport egészséges életmódban betöltött szerepét
- Tudatosan vegyenek részt állóképességük, fizikumuk fejlesztésében
- Váljon általános igényükké a mindennapos mozgás, testedzés
- Tudjanak elfogadható szinten játszani legalább kettő labdajátékot, ismerjék azok alapvető játékszabályait
- Fejleszthető szinten ismerjenek és tudjanak két úszásnemet

A kollégiumi sportélet megvalósulásának szinterei:

- Kollégiumi házbajnokságok (fiú-lány)
- kispályás futball bajnokság

- kosárlabda bajnokság
- asztalitenisz bajnokság
- sakk bajnokság
- Kollégiumon kívüli (megyei, városi) sportvetélkedők, versenyek
- Herman Ottó Kollégium által szervezett „Legügyesebb Kollégista” sportrendezvény
- Hét évvel ezelőtt, hagyományteremtés céljából először rendeztük a „Bersenyi Kupa” megyei kollégiumi fiú-lány kispályás futballbajnokságot.
- Hollán Kollégium „Legerősebb Kollégista” verseny
- Kondicionáló terem használata
- A kondicionáló termet kollégistáink mindennap 14 órától, 20 óráig használhatják. Szerdai napokon csak lány kollégistánk használják a konditermet.

10. A gyermek – és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenységek

A kollégium nem zárt világ: falain belül is megmutatkoznak a szociális hátrányok, a beilleszkedési, magatartási nehézségek; sőt esetenként a gyermeket a családban, kortárs csoportokban érő, veszélyeztető hatások is. Kollégiumunk valamennyi pedagógusa közreműködik a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. A gyermek és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában kiemelt szerepük van a csoportvezetőknek, illetve az iskolai gyermek és az ifjúságvédelmi felelősnek ők munkakapcsolatban vannak a pedagógiai szakszolgálatok, a gyermekvédelmi hálózat megfelelő intézményeivel.

Az intézmény ifjúságvédelmi tevékenysége nevelőmunkánk fontos területe, e feladat megvalósításában az iskolai ifjúságvédelmi felelős kulcsfontosságú, de csak egyik szereplő. Az ifjúságvédelmi munka magában foglalja a kollégiumvezetés és valamennyi nevelő gyermekvédelmi feladatait. Munkánk célja testi, pszichikai, szellemi adottságaikban egészséges fiatalok nevelése, személyiségfejlődésük, társadalomba való beilleszkedésük segítése, a környezettudatos szemlélet mélyítése.

Kollégiumunkban az ifjúságvédelem olyan nevelési forma, amelyből minden gyermek alapvetően részesül. A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos tevékenység magában foglalja:

a családokkal, szülőkkel való kapcsolattartás rendszerét, a tanulói szervezetek bevonását az intézmény döntéshozatalába, a kollégiumi munka tervezésébe, a családban élő eltartottak számától függően kérelmére kedvezményes étkezésben részesüljön.

Programunkban a megelőzésre helyezzük a hangsúlyt. Ennek érdekében:

- fejleszteni kell a tanulók önértékelési, kommunikációs képességeit,
- fel kell tárni számukra a csoportmunka és annak dinamikája adta lehetőségeket.

A kollégiumi környezet lehetővé teszi a veszélyeztetett, zavarokkal küzdő gyerekek megbélyegzés nélküli kezelését. Ezen tanulók kiemelése csoportjukból, illetve elkülönítésük hibás szemléletből fakad, s további szocializációs nehézségeket idézhetne elő. A megelőző programok sok tanulót érintenek, így a nevelőtanári munka támogatására igénybe kell venni az iskolai ifjúságvédelmi felelős és a mentálhigiénés segítő tanár iránymutatásait, a társadalmi és az úgynevezett laikus segítőket. A programok résztvevői nemcsak a tanulók, hanem a szülők is lehetnek.

Céljaink

- A gyermekvédelemmel kapcsolatos törvényi előírás értelmében segíteni kell a gyerekek családban történő nevelkedését, hogy senki se kerülhessen állami gondozásba a család anyagi helyzete egészségi állapota, erkölcsi helyzete miatt;
- a család nevelési gondjainak csökkentése szakszerű tanácsadással;
- a kollégiumi élet minden területén törekszünk a gyermekeket megillető jogok érvényesítésére;
- preventív tevékenységet folytatunk a tanulók veszélyeztetettségének elkerülése érdekében, illetve a segítséget nyújtunk a kialakult problémák megszüntetésére.

Feladataink

- Tájékoztatjuk a szülőket és a tanulókat az ifjúságvédelmi felelős személyéről és elérhetőségéről, illetve az iskolán kívüli gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményekről (Pl.: Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat)
- Tanév elejétől felmérjük a veszélyeztetett tanulók körét, és amennyiben a veszélyeztető tényezőket pedagógiai eszközökkel nem tudjuk megszüntetni, szakember segítséget kérjük.

- Kapcsolatot tartunk a gyermekjóléti szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal;
- Drogfogyasztást megelőző program beindításának segítése, az egészségnevelési program részeként. A program célja elsődlegesen a megelőzés és tájékoztatás (a kábítószerélvezetről való teljes lemondás elősegítése).

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységeink

- pályaaorientációs tevékenység megszervezése a pályaválasztási felelős irányításával;
- felvilágosítás a szociális juttatásokról, a segélyezés lehetőségeiről, a gyermekjóléti szolgálat feladatairól és a segítségnyújtás lehetőségeiről;
- pályázatok és ösztöndíjak lehetőségeinek széleskörű kiaknázása.
- a kollégium hagyományait és tovább fejlesztésének tervét.
- az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formáit
- a pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelőoktató munkát segítő eszközök és felszerelés jegyzékét

11. A kollégium hagyományai és tovább fejlesztésének terve

Hagyományos rendezvényeink erősítik a diákok közösségi tudatát, elmélyítik a már meglévő vagy kialakulófélben lévő társas kapcsolataikat, pozitívan hatnak a tanár-diák viszonyra, családi, meghitt hangulatot teremtenek, ünnepivé varázsolják a kollégiumi hétköznapokat.

A közösségi létforma nem képzelhető el hagyományok nélkül.

A közösségi identitás kialakítása, a biztonság, a közösségi affinitás, és a védettség-szükséglet kielégítése útján juthatunk el a tartós érték-közvetítő szerephez

A kollégium hagyományrendszerében a volt kollégistákkal és itt dolgozókkal az évek során kialakult kapcsolatot tovább kell mélyíteni.

Kollégiumunkban az elmúlt évek alatt sokféle szokás alakult ki. Azok a szokások, amelyek kiállták a gyakorlat és idő próbáját, tovább élnek, hagyománnyá váltak. Hagyománnyá válhattak, mert megértésre találtak a kollégiumi közösség tagjai között.

iii. A kollégium hagyományrendszere

A viszonylag rövid múlt ellenére színes, tartalmas hagyományos rendezvényei vannak intézményünknek. Ezek folyamatos megújítását, korszerű tartalommal való megtöltését fontos feladatunknak tartjuk.

A kollégium életében szerepet kapnak a nemzeti ünnepekhez és a hivatalos emlénapokhoz kapcsolódó hagyományos rendezvények.

- Diákrendezvényeink szervezését, kivitelezését a KDÖ és a tanulócsoportok látják el együttes sikerrel:
  - Mikuláselsősök bemutatkozása, avatása
  - Diáknapok rendezése.
  - Névadónk, Berzsenyi Dániel Napja kiemelkedő esemény a kollégium életében. Az MMIK-ban kerül megrendezésre.
  - Kiemelkedő területe a kiváló kollégisták avatása, jutalmak átadása, házi-bajnokságon eredményesen versenyzők díjazása. Itt kerül sor az országos informatika verseny értékelésére is. A kollégium diákkörei is itt adnak színes műsort.
- Kollégiumi kirándulások során évente 40-45 kollégista juthat el külföldre, gazdagodhat csodás látnivalókkal, tapasztalatokkal.
- Egyéb hagyományos rendezvényeink:
  - Kollégiumi karácsony művészeti diákok rendezésével
  - Nőnap megünneplése
  - Ballagás, végzős diákok búcsúztatása
  - Sport házi-bajnokságok
  - Az elmúlt évek során alakítottunk ki egy hagyományt, a kitűzők adományozását az új diákoknak.

Feladat

A kialakult hagyományok megőrzése, tovább folytatása, fejlesztése, újítása oly módon, hogy a tanulók öntevékenységre alapozva mélyítse az érzelmi kötődést egymáshoz, a közösséghez. Ennek segítése, irányítása minden nevelőtanár feladata.

12. Az iskolával, a szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái

A kollégium feladata:

- Otthont nyújt a tanulóknak, kiegészíti, helyettesíti, szükség szerint pótolja a családi nevelést.
- A középfokú oktatási intézmények nevelési és oktatási tervéhez igazodó nevelési terv alapján valósítja meg tevékenységét, támogatva ezzel az iskolák oktató és nevelő munkáját.

- Bármely középfokú iskola tanulói részére biztos szakmai és közösségi háttérrel nyújt az eredményes tanuláshoz, a mindennapi iskolai felkészüléshez.

iv. Kapcsolat az iskolával

A kollégiumban jól megfigyelhető az a tendencia, hogy a középiskolákba jelentkezők tudásszintje, motivációja egyre gyengébb.

Az iskolák követelményszintje eltérő, a nevelés és oktatás tartalma a különböző intézményekben más és más. A kollégiumnak ezek figyelembe vételével kell végeznie nevelő- oktató munkáját, segítséget nyújtva és támogatva ezzel iskolában folyó pedagógiai munkát.

1. Az iskolával való együttműködés területei és módjai

- A diákok iskola és képzési típus szerinti megoszlását figyelembe véve csoportosítani a tudásközvetítés és képesség fejlesztés tartalmát, differenciálni a tevékenységeket. Pl.:
- A gimnáziumi és szakközépiskolai diákok körében az általános műveltség fejlesztése, ismereteik kiegészítése, tanulás módszertani és kommunikációs ismeretek átadása, pályaaorientáció, a továbbtanulással kapcsolatos felkészülés előtérbe helyezése.
- A szakiskolás tanulóknál az alapvető készségek, valamint a kommunikációs- és viselkedéskultúra előtérbe helyezése.
- Tudás béli és műveltség béli különbségek kompenzálása
- A környezet (elsősorban iskola és család), illetve a környezeti problémák feltárása
- A tanulók támogatása személyes problémáik megoldásában
- Segítségnyújtás az egészséges életvitel kialakításában
- Személyiségfejlesztés, személyiség-fejlődés béli zavarok korrigálása
- Értelmes, tartalmas szabadidős tevékenységek nyújtása.

2. A kapcsolattartás formái

- Tájékoztató és tájékoztatás, az intézmények pedagógiai munkájának megismerése
- Munkaterv egyeztetése, az alapvető célkitűzések együttes meghatározása
- A több iskolatípus különböző, eltérő módon megfogalmazott elvárásainak figyelembe vétele

- A tanulói tevékenységrendszer összehangolása
- Kapcsolatfelvétel az osztályfőnökökkel, szaktanárokkal
- Tájékozódás a tanulók tantárgyi előmeneteléről, órai munkájáról
- Együttműködés a tanulók felzárkóztatás, tehetséggondozása terén
- A tanulók magatartásának, tanulmányi helyzetének együttes értékelése
- Szülői értekezleten, fogadóórán való részvétel, óralátogatás
- Iskolai rendezvényeken (szalagavató, ballagás, stb.) való részvétel

A szakképzésben részesülő tanulók eredményes nevelésének fontos feltétele a nevelőtanárok szoros együttműködése a szakokkal. Az együttműködés mozdítsa elő a tanulók sokirányú ismerkedését a munkával, készítsen fel a pályaválasztásra, a hivatásra, a munkára nevelésre.

Kapcsolat a szülővel, a családi házzal

Általános elvárás, hogy amíg a gyermek szüleitől távol van, a kollégium részesítse védelemben, pótolja a hiányzó család gondoskodását és biztosítsa mindennapi ellátását.

A tanulók számára a kollégiumi környezet és feltételrendszer, mint nevelési és szociális közeg, sokszor kedvezőbb, mint az otthoni. A kollégiumnak tisztában kell lennie az otthoni és egyéb környezeti hatásokkal, melyek többféleképpen hatnak: erősítik vagy gyengítik az intézmény pedagógiai erőfeszítéseit. A család a nevelésben és érték közvetítésben játszott szerepének fokozódó háttérbe szorulása, a családok általános elszegényedése és annak minden negatív következménye (a sérült szerkezetű családok ugrásszerű növekedése, a gyermekekkel való törődés hiánya, a devianciák terjedése, stb.) komoly kihívást jelentenek a kollégiumok számára.

3. A szülőkkel való kapcsolattartás formái

- Már a pályaválasztás időszakában lehetőséget biztosítani az érdeklődőknek a kollégiumi és az új környezet megismerésére.
- (Nyílt napok)
- Elektronikus adathordozókon és a honlapon bemutatást adni a kollégium életéről, a kollégium nyújtotta lehetőségekről
- Beköltözéskor, szülői értekezleten személyes beszélgetés a szülőkkel.
- Év eleji helyzetelemzés, szociális felmérés a tanulók körében.
- A fiatalok személyiségének, háttérproblémáinak felderítése
- A szülő neveléshez való viszonyának, szükségleteinek, a kollégiummal szembeni elvárásainak felmérése. (kérdőív)

- A szülők megismertetése a kollégium házi- és napirendjével.
- A szülők véleményének kikérése és figyelembe vétele a kollégiumi nevelőmunkában.
- A szülők rendszeres tájékoztatása gyermekük tanulmányi helyzetéről, magatartásáról, kollégiumi életviteléről.

Kapcsolattartás levélben, üzenő-füzeten keresztül, telefonon, komolyabb problémák felmerülése esetén személyesen. Az információáramlás fejlődése korszerűsödése (mobil telefon, Internet) a személyes kapcsolattartás új formáját jelentik.

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelőoktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

A kollégium nevelőtestülete megtárgyalta az eszköz és felszerelési jegyzékkel szembeni elvárásokat. Rögzítettük a tárgyi adottságainkat, eszközeinket és az elvárásoknak megfelelő fejlesztési igényeket.

Véleményünk kialakításában meghatározó volt, hogy a kollégium épülete. Környezete, helységei és eszközei a kollégium pedagógiai programjában meghatározott funkciók fejlesztését szolgálják.

Tárgyi, dologi adottságaink

Kollégiumunk 8 tanulószobával rendelkezik, emellett lehetőség van az egyéni tanulásra is a hálókban is.

Az I. emeleti tanulók összenyitható, így rendezvényteremként is funkcionálnak.

Szakköri, diákköri, pót-tanulószobai lehetőségre esetenként helység áll rendelkezésre (nagyobb létszám esetén tanulószoba)

Számítógépes terem a földszinten található

Könyvtár a földszinten található

Stúdió a földszinten található

Hálószoba 72, szobánként 2-3-4 tanuló helyezhető el.

Sportudvar a kollégium mellett (kispályás foci pálya méretű, villanyvilágítással, kerítéssel elzárva)

Rendelkezünk átriumos zárt udvarral, esőtől védett nyitott oldala, (asztalitenisz)

Kollégiumvezetői iroda van

Ügyviteli helység van.

Orvosi szoba van

Társalgó van, vendégek fogadására és kiscsoportos beszélgetésekre

Ügyeletes nevelői szoba van

Porta van

Betegszoba van, nemenként 1-1 4 ágyal

Vendégszoba 2 szobánként 2 ágyal.

Kollégiumunk konyhával, ebédlővel nem rendelkezik, ezért a Szombathely Műszaki Szak-
képző Iskola ebédlőjét használjuk.

Teakonyha a földszinten van.

Ételmelegítésre, étkezésre szintenként 2-2 helység áll rendelkezésre

Tanulói vizesblokk (fürdő, WC) emeletenként 2

személyzeti WC a földszinten 3.

Tisztítószer, takarító eszközök számára a földszinten 1 helység

Karbantartó műhely a földszinten

raktárak a földszinten

Szeméttároló emeletenként 2

Cipőtároló emeletenként 2

Feladatok

Az épület villamoshálózatának felújítása, az energia megtakarítás keretében is fontos, az épü-
let nyílászáróinak cseréje, a hálók bútorzatának cseréje.

A fenntartó kollégiumunkra vonatkozólag megfogalmazta:

1. Komfortfokozat növelésére, otthonosabbá, lakhatási feltételek javítására az eddigieknél több figyelmet kell fordítani.
2. A megfelelő szintű eszközellátottság biztosítása a fenntartó kiemelt feladata kell, hogy legyen a jövőben.
3. A realitásokon alapuló felépítési, karbantartási programot kell kidolgozni és megvalósítani.
4. Kiemelt feladatként kell kezelni kollégiumunk földszinti vizesblokkjának fel-
újítását és a kollégium villamoshálózat teljes felújítását.

13. Erőforrás elemzés

A program végrehajtásához fel kell mérnünk a különböző erőforrás elemeket, hogy a vezetői munkában ezek racionalizálásával lehessen az optimális kimeneti eredményeket megcélozni.

Személyi erőforrások

A kollégium nevelőtestülete mind életkori összetételben, mind szakos összetételben optimális a feladatok elvégzéséhez. Minden pedagógus, a szűken vett nevelőtanári feladatán túl egyéb kvalifikációval is rendelkezik, ami színesíti tanári munkájukat. Mindenkiben kialakult egy olyan érdeklődési kör, mellyel szívesen foglalkozik úgy, hogy ez kollégiumi szinten hasznosul.

A képzési struktúra változása

Megszűnt a korábbi bázisiskolai rendszer-kapcsolat. A szabad kollégiumválasztás, amelynek orientációjában nagy szerepet játszanak a fogadó iskolák, azt eredményezték, hogy városi szinten a kihasználtság jónak mondható, de intézményenként ez már változó.

Az iskolák létszámának csökkenése, a szakképzési struktúra változása azt eredményezi, hogy csökkent a képzések centrális jellege, ami annyit jelent a tanuló estében, hogy lakhelyéhez közel is talál olyan képzési formát, amely számára megfelelő.

Az iskolák innovatív magatartásának csökkenése, illetve a fent vázolt jelenség következményeként pl. Szombathely iskolái is helyben, vagy városkörnyékről iskoláznak be legnagyobb számban, vagy viselik a létszámcsökkenés következményeit.

Új iskola új képzés nem várható, a kollégiumot igénybe vehető tanulók számának növelése akkor lehetséges, ha a szülők megértik, hogy nem a bejárás az egyetlen olyan ok, amely miatt kollégiumot kérhetnek, hanem minden olyan esetben, amellyel elérik, hogy gyermekük tanulási feltételei-körülményei jobbak, mint otthon.

Másik lehetőség az externátusi ellátást igénybevevők számának növelése lenne. Ennek jelenleg akadálya az a törvényi kitétel, minek alapján externátust csak az a tanuló vehet igénybe, aki helyhiány miatt nem került felvételre a kollégiumba.

Ha ez a megszorítás kikerülne a törvény szövegéből, jelentős változás lenne a kollégiumok életében.

Megjegyzendő, hogy bár az externátus kifejezés minden jogszabály módosításkor átkerül az új jogszabályokban, ma már csak kevesen tudják mit is jelent és takar ez a kifejezés.

Humán erőforrás:

A kollégium gazdaságilag nem önálló, így gazdasági apparátus nincs. Nem pedagógus munkakörben 11 fő dolgozik. Ebből 1 fő kollégiumtitkár, 1 fő raktáros és takarítónő, 4 fő takarítónő, 4 fő portás és 1 fő karbantartó. Nem tartjuk a technikai dolgozókat kiszol-

gáló személyzetnek, hanem a kollégiumi ellátás feltételteremtőinek. Munkájukkal segíthetik, de le is ronthatják a kollégium arculatát. Ezért érzem jogosnak azt a vezetői elvárást, hogy oktatási nevelési intézmény dolgozójaként mindenki olyan magatartást tanúsítson, ami a tanulóknak példaként szolgál.

14. Jövőkép

A program távlatai

Elhatározott további célunk a még szélesebb és differenciáltabb tevékenységi kör biztosítása, hogy kivétel nélkül mindenkinek legyen lehetősége a megmérettetésre. Kollégiumi rendezvényeink biztosítják a közösségek előtti szerepléseket, melyek az egyes tanulókat sikerélményhez juttatnak, segíti a verbális kifejezőkészség fejlesztését. Hasznát az iskolai munkában és később, felnőtt életükben is kamatoztathatják. A tervezés legfőbb szempontja az aktivitás és a motiváció szinten tartása, a meglévő értékek elmélyítése, a konstruktív életvezetésre való felkészítés.

Önkiszolgáló tevékenység:

Folytatjuk és szélesítjük a működő szakkörök, diákkörök tevékenységét. Célunk, hogy mindenki érdeklődésének megfelelően, de kapcsolódjon, és aktívan vegyen részt a szakköri munkákban. Elvárjuk, hogy a képzési idő alatt számítógépkezelői ismereteket tanuljanak.

Szeretnénk, ha több tanuló, intenzívebben kapcsolódna be a nyelvtanulásba.

A pályaválasztást segítő tevékenység

Tanulóink egy része (szakképző iskolás tanulók) már választott. Feladat az ő esetükben, hogy a szakmájukkal kapcsolatos ráhangolódást, megerősítést a nevelőtanároktól is megkapják.

Gondoskodni kell, hogy klubszerű program keretében a megyei munkaügyi hivatal előadóit meghívva a lehetséges elhelyezkedési és esetleges átképzési lehetőségeket megismerjék.

Az egyetemre, főiskolára jelentkezők esetében a felvételi statisztikák elemzése napi feladat, hogy minél nagyobb eséllyel tudjanak diákjaink jelentkezni a felsőoktatásba.

A fentiekkel is összefüggő, de az igények és a lehetőségek is megkövetelik, hogy tanulóink egy részénél növeljük a továbbtanulás esélyét, míg a másik részénél a munkába állást segítsük.

Diák önkormányzat

A kollégiumi és a csoport diák önkormányzati munka állandó segítése, fejlesztése tág teret ad az önálló kezdeményezésnek, csoportarculat tervezésének. Célunk a felelősség-érzet elmélyítése, a közép és hosszútávú célmeghatározó gondolkozás ösztönzése.

Felújítási, karbantartási munkák

Fő fejlesztési irány:

- Hőszigetelés-nyílászárók cseréje
- vizes blokkok felújításának befejezése
- villamoshálózat felújítása
- épület belső festése, felújítása
- hálók festése felújítása, beépített szekrények cseréje

A művelődési, kulturális, sport szabadidős tevékenység

Merőben a racionális időgazdálkodás miatt az egyéni érdeklődésen alapuló program-szervezés segítése, a minőségi programok igénybevételének támogatása bérletrendszerrel.

Sport, rekreáció

Labdarúgásban házi és kollégiumok közötti versenyeket szervezünk. Tanulóink igényüknek megfelelően használhatják a kollégium pályáját, illetve az iskola tornatermet. Azonos feltételek mellett élhetnek a kondicionáló terem használatával is. Úgy gondolom, kollégistáink számára biztosított az iskolán túli ismeretszerzés is és a sport rekreációs lehetőségek is.

15. Felkészítés a társadalmi megmérettetésre

Tolerancia: a másság elfogadása

Megméretés képessége

Csak a teljesítményorientált nevelési felfogás vezethet el a társadalmi igényhez. A munkaerő kvalifikáció segítése kollégiumi keretek között meghatározó, pl. idegen-nyelvi képzés, számítástechnika. A felzárkóztatás és a tehetséggondozás együtt jelenik meg a kollégiumi nevelésben.

Önértékelés képességre történő nevelés

A társadalmi folyamatokban történő eligazodást segíti. Ezért is működtetjük az önismerteti szakköröket.

Értékelési technikák működtetése

Fontos, mert a nevelési folyamatban valós teljesítményeknek kell megjeleníteniük. Az értékelési funkciók: diagnosztikus fejlesztő minősítő értékelés. Az értékelések a szocializációs folyamat jelzőtáblái.

A gazdálkodási tulajdonos szemlélet beemelése a nevelési folyamatba

Az önkormányzati és diákjóléti pénzeszközök felhasználása a tanulók részvételével történik. Pl. Berzsenyi Nap kiadásainak. " Nincs pénz " gondolatra belép a közös gondolkodás, tovább kereső magatartás.

Intézménygazdálkodási tevékenység

Úgy tűnik, hogy a költségvetési gazdálkodásban is meghatározó elem a vállalkozó típusú gazdálkodási magatartás. Ennek feltételei:

- dolgozói, tanulói érdekeltség megteremtése
- sikerre motivált, kvalifikált munkaerő
- Pályázatfigyelés-pályázatírás